

Aklejan

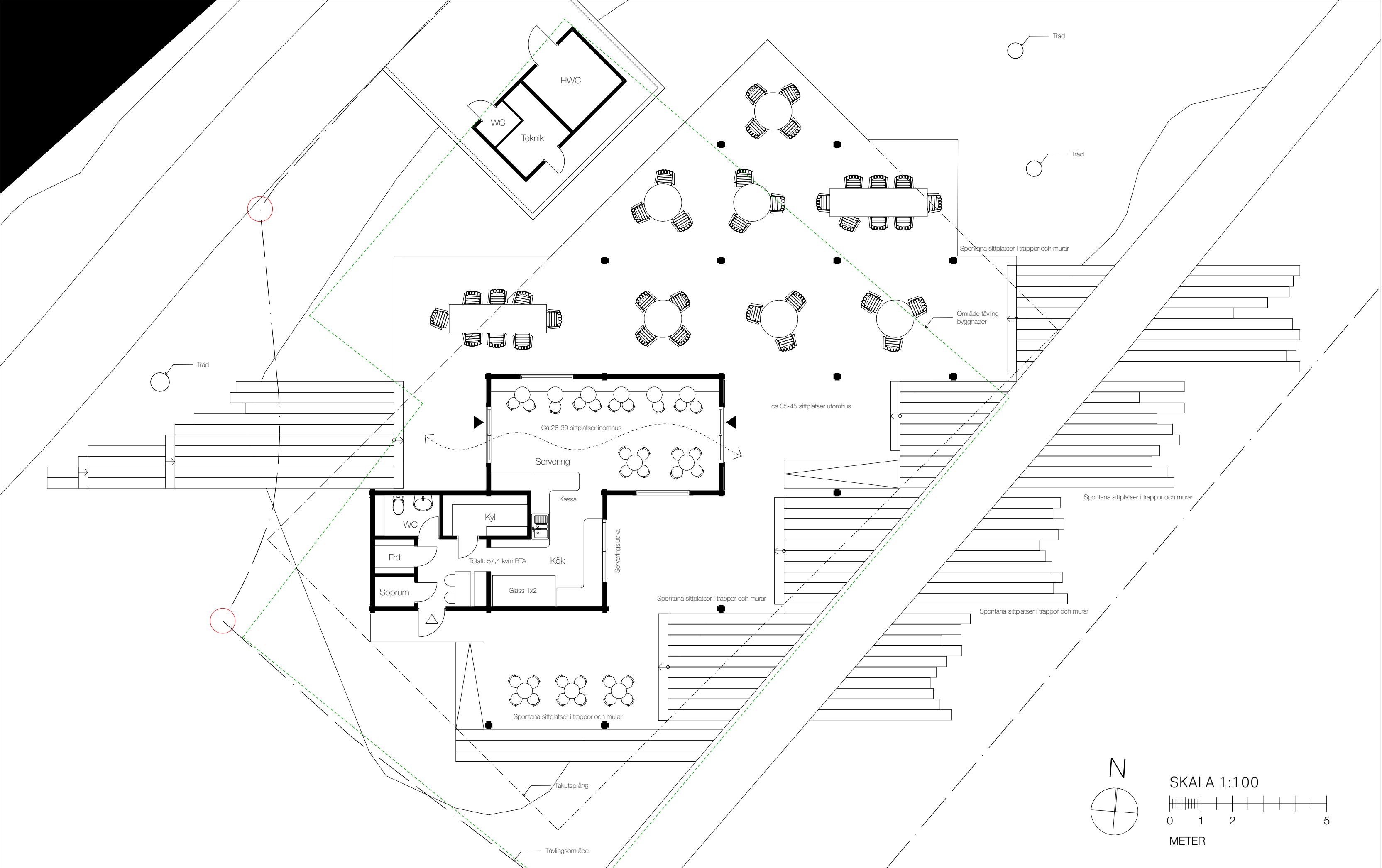
Akleja är en liten röd blomma med ett grafiskt, tydligt blad. Som kulturväxt förknippas den ofta med allmogeträdgårdar och torpmiljöer. Den dyker ofta upp något oväntat - i kanten av rabatter, längs gångar - men samtidigt som om den redan hörde hemma där.

1. PLATSANALYS

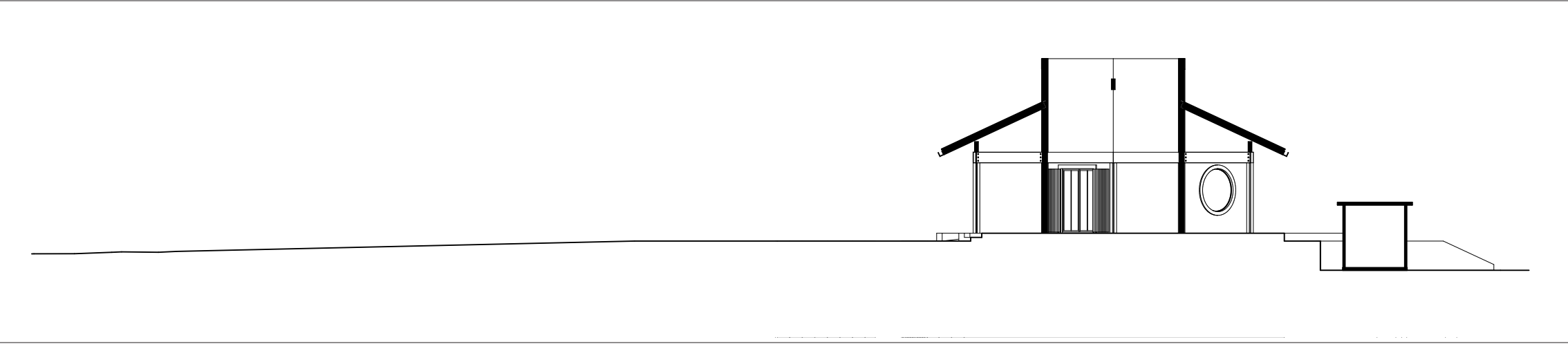
Läget mellan ån och gräsplanen är väl utvalt och beprövat, och en av platsens största styrkor är hur den befolkas. Möjligheten att från paviljongens läge ta del av konsertevenemang och observera förbipasserande längs gångstråken gör den till ett levande offentligt rum. På sommaren aktiveras gräsytan och scenen särskilt. Under vinterhalvåret avtar intensiteten, medan stråket längs ån fortfarande har ett vardagligt flöde. Avgörande för en god gestaltning är därför att paviljongen på ett träffsäkert sätt lyckas ta hand om båda lägen. Den nuvarande paviljongens upplevda baksida och rhododendronbuskagets mörkläggande effekt har resulterat i en trygghetsproblematik. Förslaget hanterar detta genom god genomsikt, orienterbarhet och att dagsljus släpps ned genom paviljongen i kombination med ett väl integrerat belysningskoncept. Parken i sin helhet saknar idag sittplatser för längre uppehålle med ett behagligt mikroklimat, då sittplatser främst är placerade i koppling till gångstråk. Förslaget adresserar detta genom att skapa en rikare variation av rum för vistelse. Utöver att ta vara på platsens mycket goda solläge behöver förslaget erbjuda både rikligt med skugga och lå i kontrast till den öppna gräsplanen som inte kan tillgodose dessa behov. På så vis kan förslaget komma att fungera väl över flera säsonger. I en samtid där allt fler söker sig till staderna och fler funktioner ska rymmas på mindre ytor krävs flexibla strukturer och multifunktionella ytor. Detta är ett lager från vår tid som förslaget ämnar att tillgodose. Under 30-talet planerades parken om för att bli ett finrum för stadens invånare i funktionalistisk anda, medan staden idag snarare kan behöva ett stort extra gemensamt vardagsrum.

VY1

Plan tävlingsområde 1:100

Tvärsektion genom byggnad och park 1:200

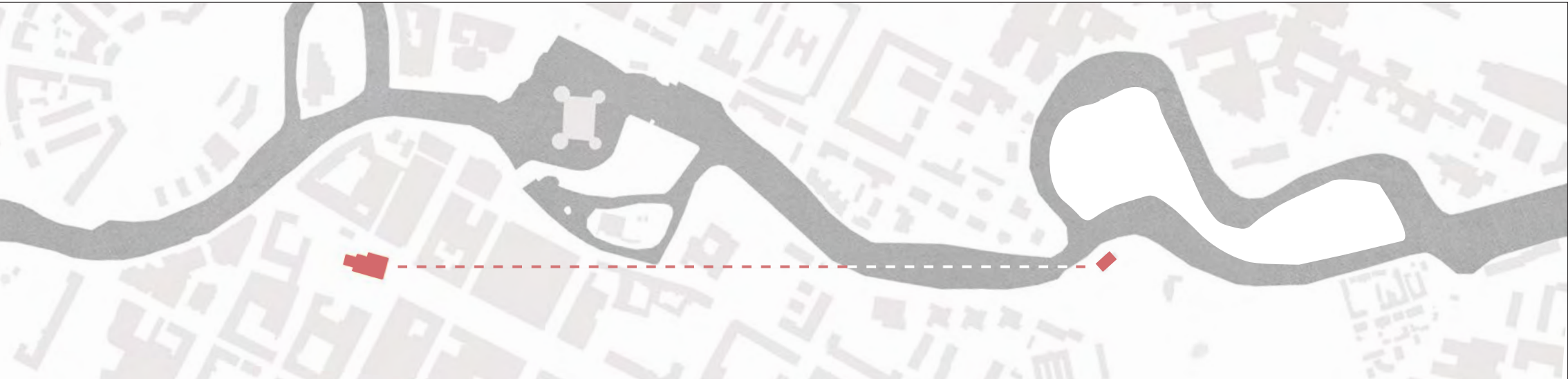
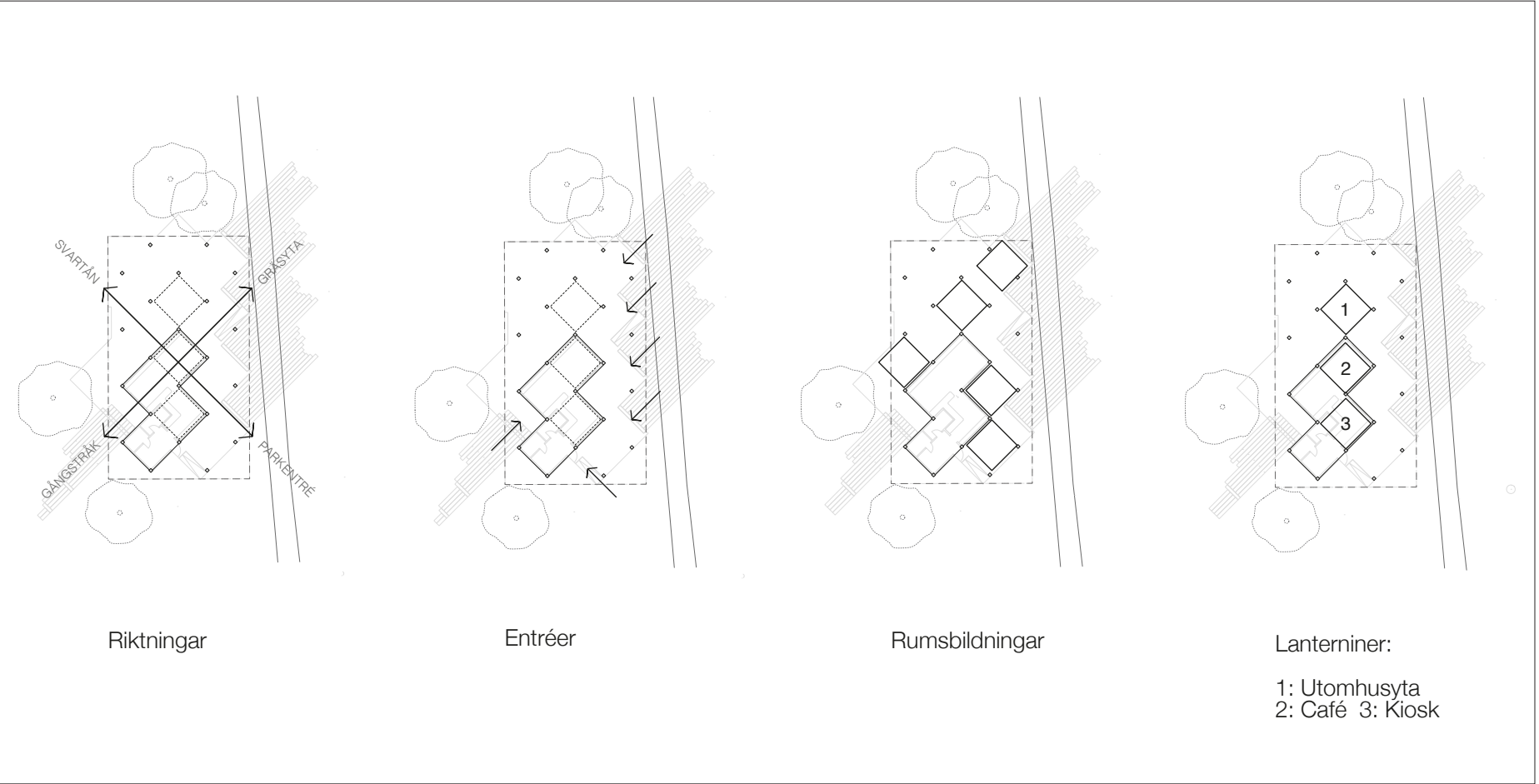

Diagram - siktlinjé mot St Nicolai kyrka

2. KONCEPT

Tydliga geometriska formspråk och uppbyggnad kring axlar är återkommande motiv i all historisk parkgestaltning. Det förekommer i olika former i Örebro stadsparks rum, kanske allra tydligast i rosengården och klostergårdens polygonformer. Entrén till parken markeras av starka diagonaler - i vattenspegeln och i konstverket Resonans. Paviljongen tar upp denna geometriska tydlighet i sin grundform och förenar det med traditionell nordisk träarkitektur för att skapa ett eget uttryck. Den faluröda paviljongen blir en föräning om Wadköping som ligger precis runt hörnet. De gamla trähusen är både ett folkkärt besöksmål och ett unikt inslag i Örebros arkitektur som är viktig att bevara och belysa. Den nya paviljongen är en samtida tolkning av de tidlösa trähusen. Paviljongen bärs av en rationell trästomme med ett enkelt och tydligt formspråk. Pelarstrukturen har snedställts nittio grader i förhållande till taket och romben är grundelementet i byggnaden. Förslaget introducerar genom sin form ett antal korsande diagonaler och förskjutningar på platsen. Genom dessa utnyttjar paviljongen läget mellan gångstråket och parkrummet väl, genom att vara tillgänglig och orientera sig åt flera olika håll. Riktningarna som syns i både markbeläggning och byggnadskropp blir visuella ledstänger på platsen, och stödjer den rörelse och dynamik som i hög utsträckning redan finns där idag. Planen erbjuder genomsikt från många vinklar, vilket också återupptar den sedan tidigare förlorade kontakten med vattenbrynet. Framförallt har paviljongen flera framsidor istället för en tydlig baksida. Visuellt innebär förskjutningen mellan volymerna att paviljongen får en ny karaktär från varje synvinkel, likt hur löverket i ett träd skiftar i färg och täthet när man rör sig runt det.

Diagram

LANTERNINER

Det utskjutande faltaket samlar paviljongen och rummen under det. I dess mitt placeras tre lanterniner som skapar ett levande ljusspel under dagen. Tillsammans med den elektriska belysningen bidrar de till att platsens trygghet genom att konstruktionen belyser sig själv. Lanterninerna är jämnt fördelade över köket, caféytan och skärmtaket, och speglar på så vis paviljongens enkla uppdelning. Brukaren får uppleva samma typ av ljus oavsett om denne arbetar i kiosken, stannar för att fika på caféet eller bara vistas på platsen. Stommens form och den veckade väggen genererar en serie av mindre rum, som varierar i skala, intimitet, och utblickar. Förskjutningarna skapar ett gott mikroklimat - sol, skugga, lä - och ger utrymme att ta del av det offentliga rummet i olika grader av avskildhet. Den öppna ytan under skärmtaket är enkel och flexibel att möblera om för olika behov och aktiviteter över året.

3. LÄGET

Platsens läge i staden har varit direkt formgivande i förslaget. Caféet har riktats likt en kikare mot St Nicolai kyrka genom en siktlinje som löper genom byggnaden. Siktlinjen förankrar paviljongen i den större stadsbilden. Även Svartån är ett starkt identitetsskapande element i Örebro's stadsbild, och likt Wadköping ges paviljongen en nära relation till vattenbrynet.

4. LANDSKAPET

Markbeläggningen och vegetationen förlänger stommens logik ut i parken. Riktningarna tillåts fortsätta bortom konstruktionen och sträcker sig ut mot gräsmattan och svartån.

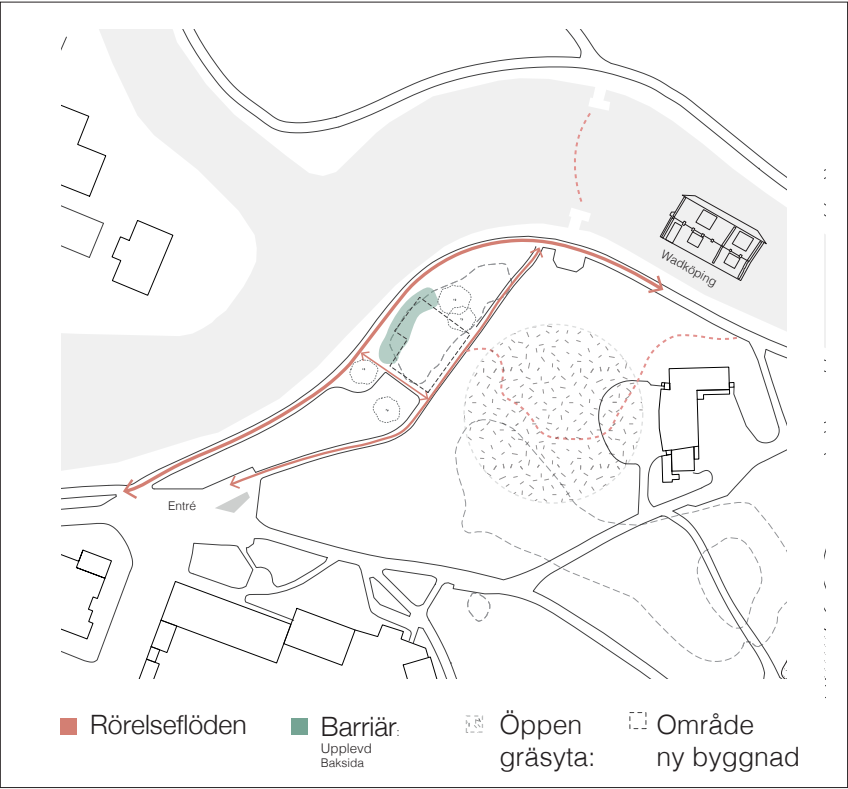
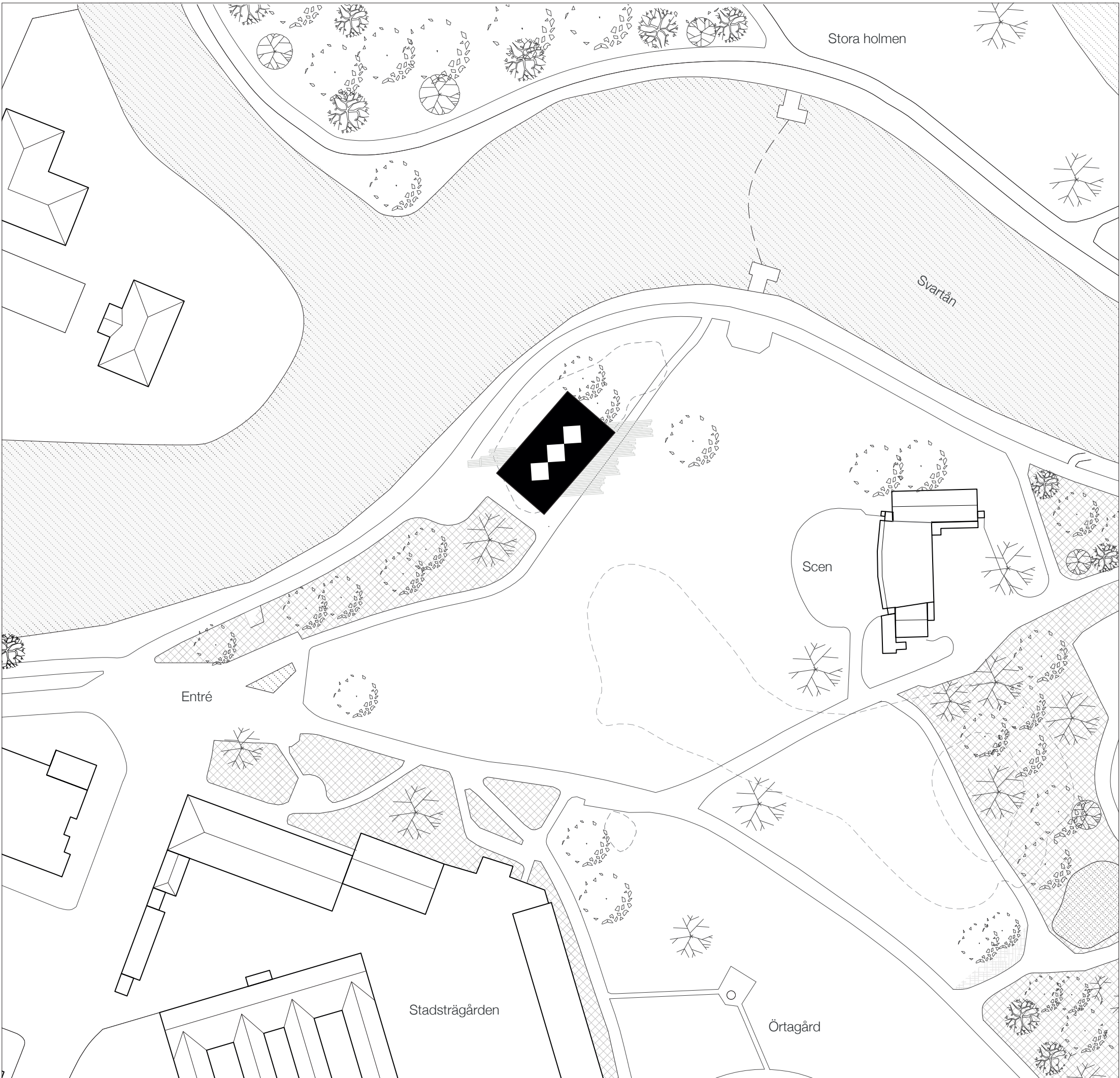

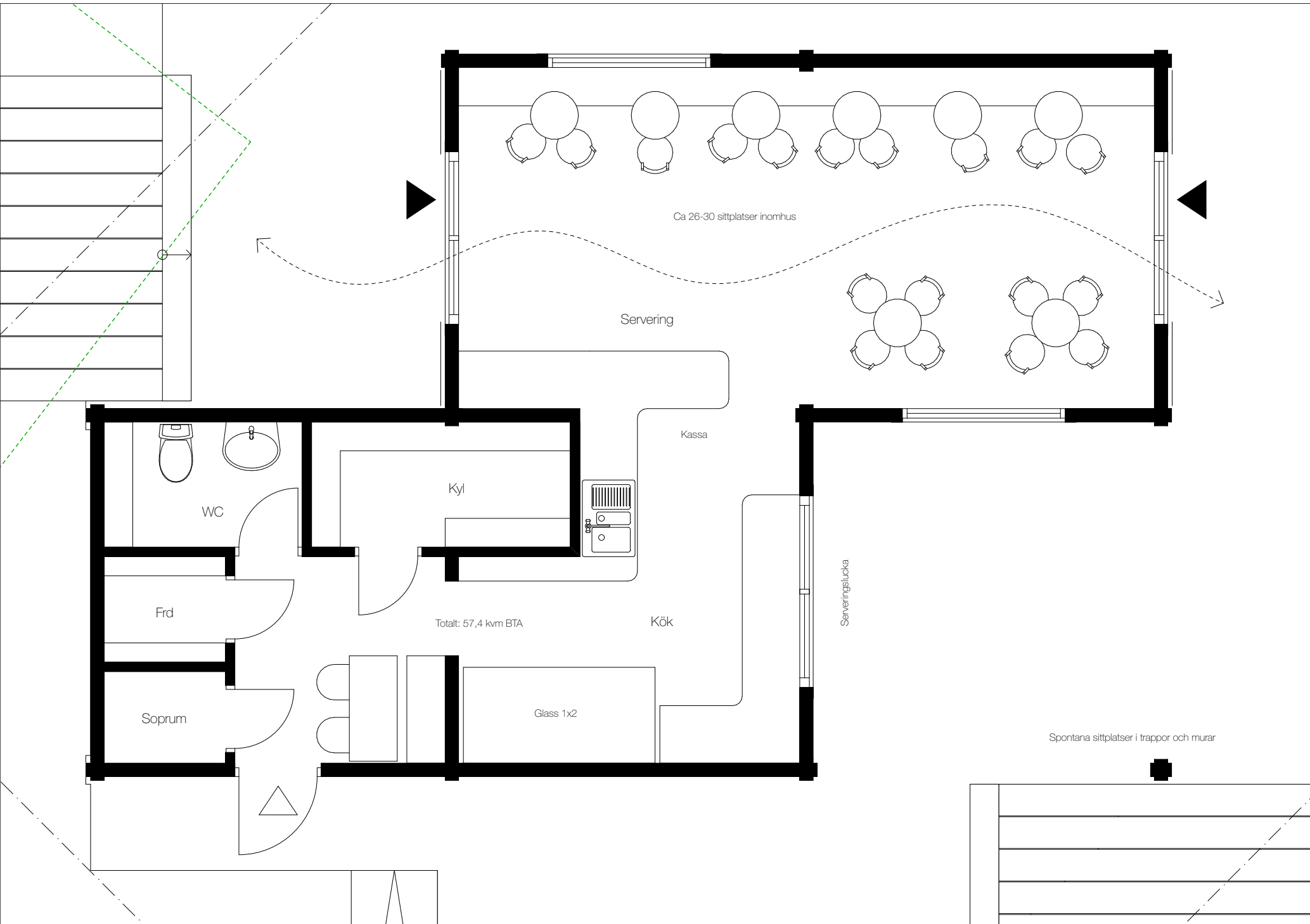
Diagram - Platsanalys

5. MATERIALITET

Limträ som målas med traditionell rödtjära
Falttak som behandlas med rödtjära
Enkla men årliga sammanfogningar av stommen
Mark och golvbeläggningar av återbrukad betongsten, sjösten och tegel.

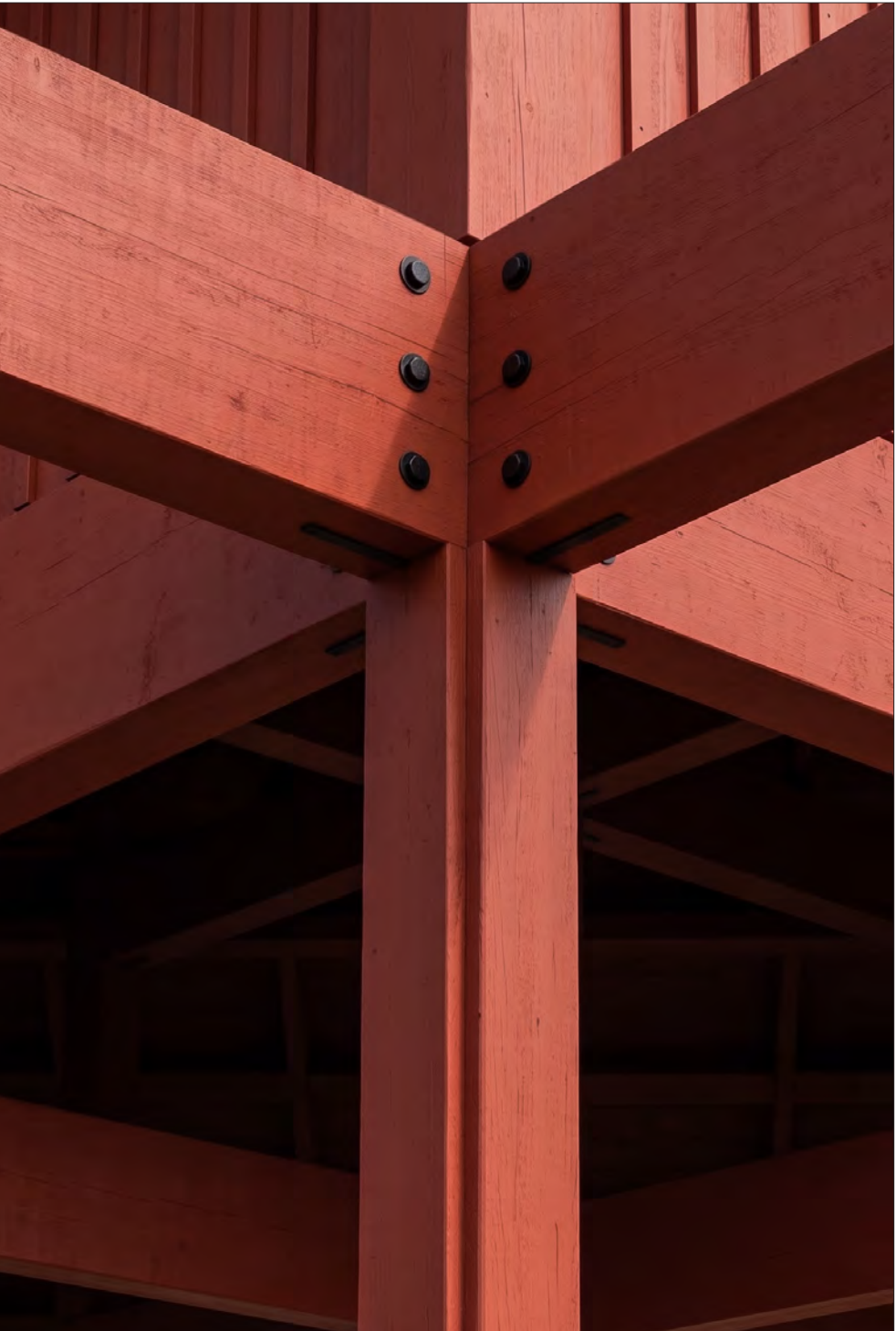
Situationsplan 1:800

Plan byggnad 1:50

Detaljbild lanternin

Detaljbild infästning

VY2

6. YTOR/PLATSER

Café inne-utor: 57,4 kvm BTA
Skärmtak: 237,6 kvm BTA
Café + ute: 295 kvm BTA

Sittplatser inne: ca 26-30
Sittplatser ute: ca 35-45
Spontana sittplatser ute: ca 50

7. B-TEKNISKT

Stommen utgör grunden för paviljongens gestaltning, där den exponerade konstruktionen är avsedd att vara både bärande och ett arkitektoniskt uttryck. I planeringsarbetet har hänsyn tagits till såväl uppbyggnad som framtida underhåll. Stommen är utformad som en kostnadseffektiv konstruktion, möjlig att uppföra med standardiserade träprodukter som kan prefabriceras och monteras på plats.

Byggnaden grundläggs på en platta på mark, med tillhörande trappor och ramper i betong. Pelarna utgörs av limträ i gran med dimensionen 140x140 mm. Dessa kläs på samtliga fyra sidor med 45x140 mm sågat virke i gran, vilket både skyddar de bärande delarna och underlättar framtida underhåll. Pelarna är placerade i ett diagonalt rutnät med ett centrumavstånd om 3,7 x 3,7 meter längs betongplattan.

Kiosken är inplacerad mellan de bärande pelarna. Väggarna är utformade som diffusionsöppna regelväggar, invändigt klädda med linoljemålad spontad panel. Utvändigt utförs fasaden med stående panel i dimensionerna 22x120 mm, kompletterad med 22x35 mm lockläkt. Den tätare lockläktspanelen är vald både av estetiska skäl och för att motverka klotter.

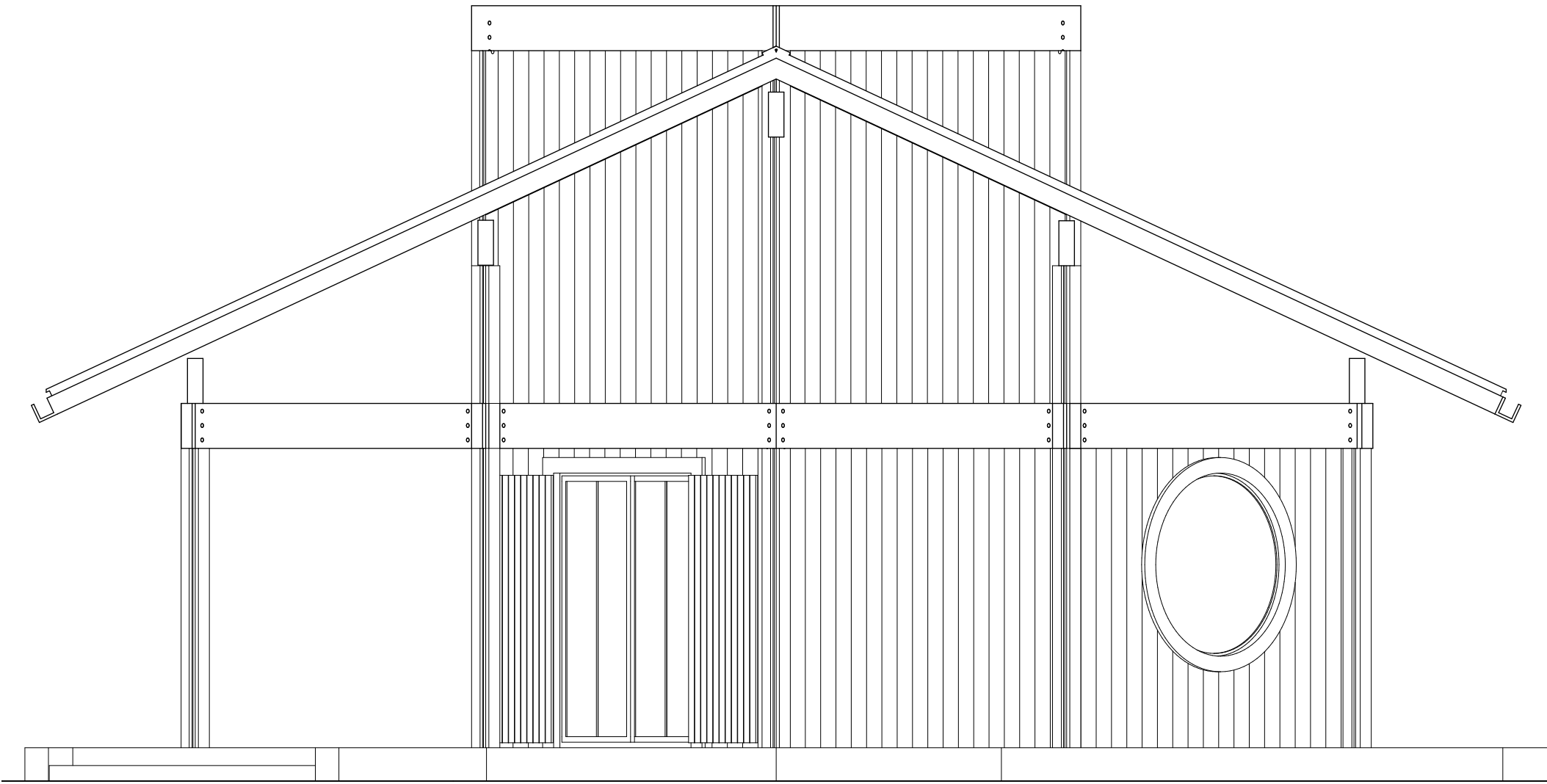
Taket bärs av limträbalkar i dimension 140x405 mm, vilka korsar varandra diagonalt i rutnätet och förankras med infällda metallbeslag. Faltaket med ett underliggande dubbelfalsat papptak bärs av en nockbalk och takåsar.

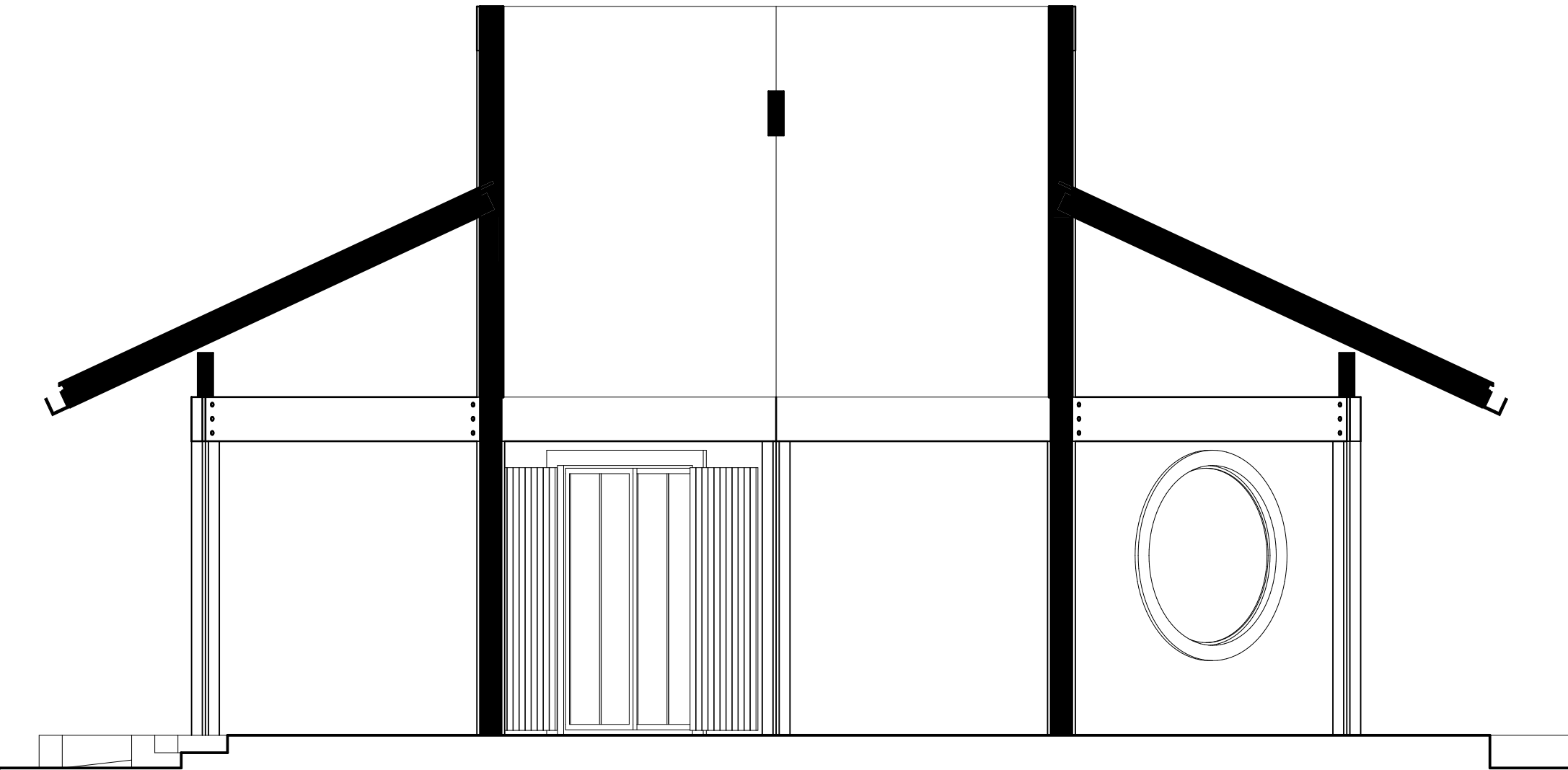
Vy - siktlinje mot St Nicolai kyrka

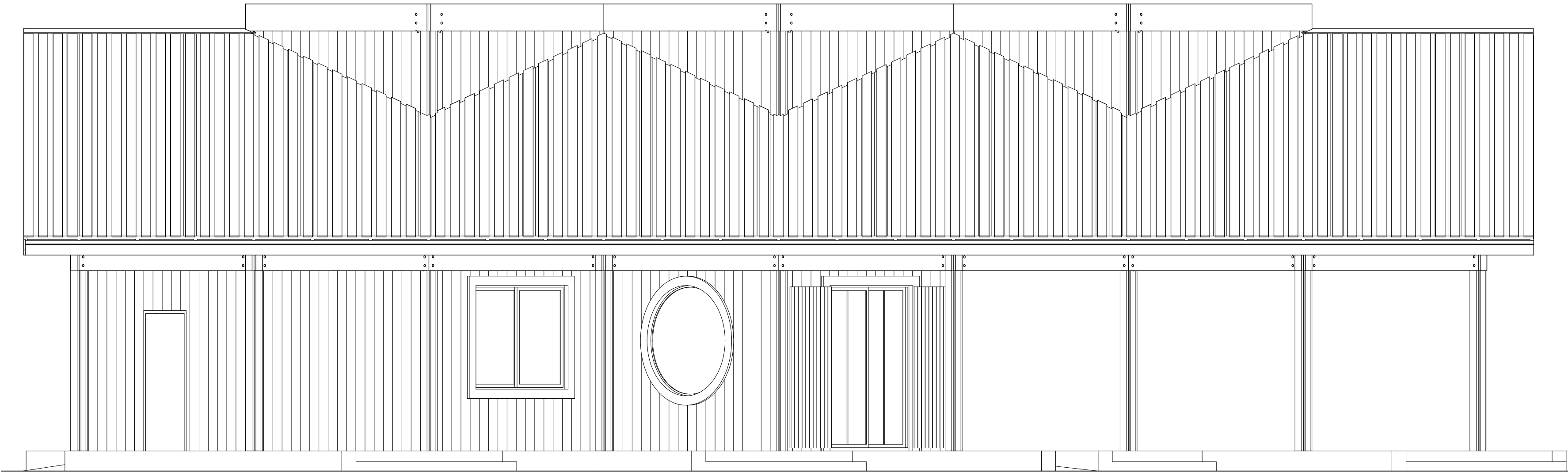
Belysningskoncept

Fasad nord-öst 1:50

Sektion byggnad 1:50

Fasad syd-öst 1:50

8. EKONOMI

Byggnad	~1 280 000 kr
Skärmtak	~550 000 kr
Faltak	~200 000 kr
Installationer	~150 000 kr
Köksutrustning	~180 000 kr
Oförutsett	~200 000 kr

≈ 2,6 – 2,9 miljoner kr

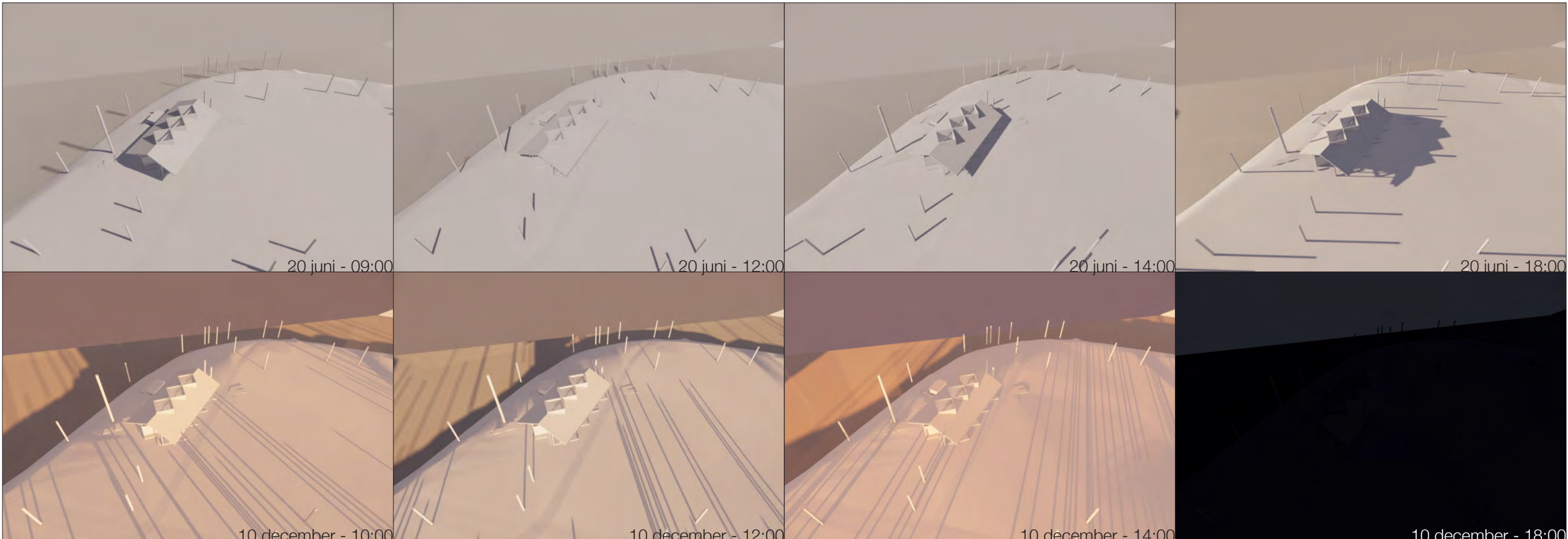
I och med att detta är en offentlig cafébyggnad så medför det vissa kostnadsökningar mot privat bebyggelse. Exempel på detta är hygien, ventilation, brand samt skydd mot vandalism och inbrott.

Öppet

Stängt

Solstudie